



Smart decisions. Lasting value.

Verenigingen en BTW

Nadine Ringoot
Peter Empsten

16 november 2020



1.

Belastingplicht

Begrip belastingplicht btw

- Als belastingplichtige wordt beschouwd:
 - eenieder die,
 - in de uitoefening van een economische activiteit, ongeacht waar die uitgeoefend wordt,
 - geregeld en zelfstandig,
 - hoofdzakelijk of aanvullend,
 - handelingen verricht die in het btw-wetboek zijn omschreven
- Feitelijke beoordeling, dus soms bron van discussie!
- Beoordelingscriteria:
 - duur
 - herhaling
 - omvang
 - etc.

Begrip belastingplicht btw

- Eenieder
 - Natuurlijke personen
 - Rechtspersonen
 - Verenigingen en groeperingen zonder rechtspersoon
 - Btw-eenheden

Begrip belastingplicht btw

- **Economische activiteit**

- begrip ‘economische activiteit’ kent een ruime werkingssfeer
- *“alle werkzaamheden van een fabrikant, handelaar of dienstverrichter, met inbegrip van de winning van delfstoffen, de landbouw en de uitoefening van vrije of daarmee gelijkgestelde beroepen. **Als economische activiteit wordt in het bijzonder beschouwd de exploitatie van een lichamelijke of onlichamelijke zaak om er duurzaam opbrengsten uit te verkrijgen**”*
- Staat los van formele doelomschrijving, feitelijke beoordeling

Begrip belastingplicht btw

- **Geregeld, zelfstandig, hoofdzakelijk of aanvullend**
 - **Geregeld**
 - veronderstelt bepaalde regelmaat => 1x per jaar? 6x per jaar?
 - met herhaling of doorlopend karakter, geen toevallige of incidentele handelingen
 - btw-administratie: ruime interpretatie (bron van discussie)
 - **Zelfstandig**
 - geen band van ondergeschiktheid (uitsluiting werknemers)
 - **Hoofdzakelijk of aanvullend**
 - geen belang of de verrichte werkzaamheid al dan niet aanvullend is
 - bv. werknemer in hoofdberoep kan btw-belastingplichtige zijn voor bijberoep

Begrip belastingplicht btw

- **Belastbare handelingen**
 - handelingen in het btw-wetboek zijn omschreven
 - levering goederen en verrichting diensten
 - door een als zodanig handelende belastingplichtige (↔ beheer privaat vermogen)
 - ten bezwarende titel (↔ om niet / gratis)
 - wederkerige prestaties
 - goederen/diensten ↔ geld
 - goederen/diensten ↔ goederen/diensten
 - directe link tussen wederkerige prestaties partijen (HvJ Tolsma)

Ontstaan en einde belastingplicht btw

• Ontstaan

- onmiddelijk, vanaf start voorbereidende handelingen (HvJ Rompelman)
- automatisch, zonder formalisme
- gevolgen:
 - registratie (aanvraag btw-nummer)
 - periodieke aangifteverplichtingen
 - facturatie (behalve in specifieke gevallen)
 - aanrekening btw >< recht op aftrek btw

• Einde

- definitieve stopzetting belastbare werkzaamheden
- van rechtswege, maar deregistratie-formaliteiten

Vrijstellingsregeling belastingplicht btw

- **Kleine ondernemingen**

- **optionele gunstmaatregel** voor btw-belastingplichtigen

- Eenvoudig principe:

Is de jaarlijkse belastbare **omzet niet hoger dan 25.000 euro**, dan hoef je je klanten geen btw aan te rekenen. Daartegenover staat echter dat ook geen btw mag afgetrokken worden op inkomende kosten”

- Bepaling omzeldrempel:

=> sommige inkomsten wel, sommige niet (bv. bepaalde fondsenwerving!)

Vrijstellingsregeling belastingplicht btw

- **Kleine ondernemingen**

- Voordeel van de regeling:

- Weinig btw-formaliteiten
 - Activatie btw-nummer (604A)
 - Jaarlijkse klantenlijst
 - Verplichting uitreiking btw-conforme facturen (vermelding btw-nummer!)
 - 'Bijzondere vrijstellingsregeling kleine ondernemingen' of 'Vrijgesteld van btw'
- Geen aanrekening btw op uitgaande handelingen
- In principe voor alle handelingen (opgelet: beperkt aantal uitgesloten handelingen)

- Nadeel van de regeling:

- Geen btw-aftrek
- Omzeldrempel in het oog houden (verval van de gunstmaatregel bij overschrijding)
- Uitgesloten handelingen (maar weinig impact voor meeste verenigingen)

2.

Aandachtspunten voor verenigingen

Verenigingen zijn snel btw-plichtig

- “Eenieder” wordt automatisch btw-belastingplichtige als voorwaarden vervuld zijn!
- Impact wijziging Wetboek Vennootschappen en Verenigingen?
 - Geen rechtstreekse impact, maar...
 - VZW's van 'geen winstoogmerk' naar 'geen winstuitkering'
 - Vanaf 1 november 2018 zijn VZW's ondernemingen en kunnen (in het kader van hun belangenloos doel) principieel ongelimiteerd economische activiteiten ontwikkelen
 - Verwachting: meer handelsgedreven fondsenwerving, maar fiscale impact!

Fondsenwerving

- feesten, eetfestijnen, deur-aan-deur verkopen, voorstellingen, enz.
- btw of vrijgesteld?
 - Principieel onderworpen aan btw (indien regelmatig, zelfstandig, enz.)
 - btw-formaliteiten (btw-nummer, facturen, enz.)
 - oplossing: regeling kleine ondernemingen
 - Soms vrijgesteld van btw :
 - Voorwaarde 1 - Indien georganiseerd door de VZW's waarvan de handelingen zijn vrijgesteld overeenkomstig artikel 44, § 2, 1° tot 4° , 6° , 7° , 9° en 11° van het Wetboek btw

Fondsenwerving door o.a. ziekenhuis of dergelijke, sportvereniging, scholen, musea, verenigingen van politieke, syndicale, religieuze, levensbeschouwelijke, vaderlandslievende, filantropische of staatsburgerlijke aard (met statutair lidgeld)

Fondsenwerving

- Bijkomende voorwaarden vrijstelling btw :
 - Tweede voorwaarde - Occasioneel, fondsenwerving voor eigen doel of een “goed doel”

Wat is occasioneel? Fondsenwerving vormt geen economische activiteit van de belastingplichtige

Begrip "goed doel" zeer ruim omschreven (2017/C/23) :

"elke instelling, vereniging, fonds of natuurlijk persoon die zich, zonder commercieel oogmerk, inzet voor een project of werk op het vlak van gezondheid, welzijn, cultuur, natuur, milieu of internationale hulp."

- Derde voorwaarde - De werkzaamheid creëert geen concurrentievervalsing.

Wat is concurrentievervalsing? Omzet van geen belang. Tolerantie: hoogstens vier keer per kalenderjaar

Reclame en promotie

- Bijvoorbeeld:
 - vermelding logo's ondernemingen op brochure, website, enz.
 - “officiële partner” van...
 - banners
 - enz.
- Principieel onderworpen aan btw (indien regelmatig, zelfstandig, enz.)
 - btw-formaliteiten (btw-nummer, facturen, enz.)
 - oplossing: regeling kleine ondernemingen

(Door)verkoop van goederen en diensten

- **Commissionairsprincipe**

- Stel: Club koopt flessen wijn aan en verkoopt deze aan leden, derden, enz.
- Commissionair wordt geacht de diensten of leveringen die in die doorrekening van kosten begrepen zitten, zelf verkocht te hebben aan afnemers
- Principieel onderworpen aan btw, tenzij vrijgesteld

- **Ontvangen van commissies op verkopen**

- Stel: Leden, derden, enz. kopen flessen wijn bij wijnhandelaar, club krijgt commissie
- Commissie principieel onderworpen aan btw

- **Opletten met verkoop van accijnsgoederen!**

Terbeschikkingstelling lokalen

- sinds 1 januari 2019 verplichte btw-heffing over de kortdurende onroerende verhuur voor een periode van niet meer dan zes maanden
- beoogt alle onroerende goederen zonder uitzondering, ongeacht hun aard
- bijvoorbeeld:
 - (onder-)verhuur feestzaal, receptieruimte, enz.
- gevolg:
 - btw-formaliteiten (btw-nummer, facturen, enz.)
 - oplossing: regeling kleine ondernemingen

Samenwerkingen tussen verenigingen

- Nieuw Wetboek Vennootschappen en Verenigingen, impact btw?
- Maatschap (burgerlijk of een handelsdoel) :
 - “Stille” maatschap => **geen btw-belastingplichtige** (achterliggende vennoten, zie ook HvJ ‘XT’)
 - Maatschap van andere aard:
 - met consensuele rechtspersoonlijkheid => **btw-belastingplichtige**
 - zonder consensuele rechtspersoonlijkheid => **btw-belastingplichtige**, voorwaarden moeten wel zijn vervuld
- Feitelijke Vereniging (belangenloos doel) :
=> **btw-belastingplichtige**, voorwaarden moeten wel zijn vervuld

Opgelet met subsidies!

- **Prijssubsidies**

- **Maatstaf van heffing voor btw** is alles wat de tegenprestatie vormt die de leverancier of dienstverrichter verkrijgt voor zijn prestaties.
- **Subsidies, voor zover ze de prijs verminderen**, kunnen een dergelijke tegenprestatie vormen en bijgevolg opgenomen moeten worden **in de maatstaf van heffing** van de btw.
- **Prijssubsidie:**
 1. De subsidie wordt aan de belastingplichtige betaald (die de goederen levert of de diensten verleent).
 2. De subsidie wordt betaald door een derde.
 3. De subsidie vormt de tegenwaarde of een bestanddeel van de tegenwaarde van de betrokken handeling (levering van goederen of dienst).
- **Btw verschuldigd over prijssubsidie**
- **>< werkingstoelage : betoelaging zonder impact op prijs, geen btw-impact**

Opgelet met gratis weggeven goederen!

- Onderstaande principes enkel voor btw-plichtige verenigingen die recht op aftrek uitoefenen!
- **Onttrekking voor btw**
 - **Principe** : bepaalde handelingen worden gelijkgesteld met levering van goed of dienst
 - **Bijvoorbeeld** : gratis weggeven van goederen waarover btw is afgetrokken
 - **Gevolg** : btw terugbetalen die eerder afgetrokken is
 - **Uitzondering** mogelijk (onder voorwaarden) :
 - Schenking voedingsmiddelen en levensnoodzakelijke niet-voedingsmiddelen
 - Schenking van medische hulpmiddelen aan bepaalde instellingen (tot 30/9/2020)
 - Schenking van computers aan scholen (tot 31/12/2020)

3.

Vragen?

Crowe Spark BVBA is a member of Crowe Global, a Swiss vereïn. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. Crowe Spark BVBA and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global. Crowe Global does not render any professional services and does not have an ownership or partnership interest in Crowe Spark BVBA.



Peter Empsten
Head of Indirect Tax

peter.empsten@crowe.be
T +32 (0)3 216 07 08
M +32 (0)468 54 08 54



Nadine Ringoot
Partner

nadine.ringoot@noeth.be
T +32 (0)3 830 74 44